

UNESCO'NUN ATATÜRK KARARI

Aydınlık Gazetesi, 27 Kasım 2018

Yıldırım Koç

Bugün 27 Kasım. Pek kimsenin anımsayacağını sanmıyorum ama 40 yıl önce, 27 Kasım 1978 günü, UNESCO, Atatürk'ü "sömürgecilğe ve emperyalizme karşı verilen ilk mücadelenin önderi" olarak kabul etti ve 1981 yılındaki 100. yıl kutlamalarını desteklediğini açıkladı.

UNESCO NEDİR?

UNESCO, Birleşmiş Milletler'in eğitim, bilim ve kültür örgütüdür. Amacı, eğitim, bilim ve kültür alanlarında uluslararası işbirliği yoluyla barışın sağlanması ve güçlendirilmesidir.

UNESCO'ya göre, halklar arasında kalıcı barışın sağlanmasında hükümetlerin siyasi ve ekonomik girişimleri yeterli değildir. Barış, halklar arasında diyaloga ve karşılıklı anlayışa dayanmalıdır. İnsanlar arasında dayanışma teşvik edilirse, barış eğilimi güçlendirilir.

Birleşmiş Milletler'de ve ona bağlı örgütlerde günümüzde başta ABD olmak üzere çeşitli emperyalist ülkeler belirleyici bir rol oynamaktadır. Ancak bir dönem bazı durumlarda, Birleşmiş Milletler ve ona bağlı örgütlerde anti-emperyalist kararlar da alınabiliyordu. Özellikle 1970'li yıllarda kapitalist blok ve sosyalist blok dışında kalan ve sömürge statüsünden kısa bir süre önce kurtulmuş olan ülkelerin oluşturduğu Bağlantısızlar Hareketi, Birleşmiş Milletler'de ve onunla bağlantılı uluslararası örgütlerde sömürgecilğe ve emperyalizme karşı kararların alınabilmesini sağlamıştı. Bu kararlardan biri de Atatürk'e ilişkindir.

UNESCO'nun 27 Kasım 1978 tarihinde aldığı karar, hem bu niteliktedir, hem de Atatürk'ün devrimci kişiliğinin emperyalist güçler tarafından bile kabul edilmek zorunda kalındığının bir göstergesidir.

UNESCO'NUN ATATÜRK KARARI

UNESCO 27 Kasım 1978 günlü kararı şöyledir:

"Uluslar arasında anlayış ve işbirliği ve uluslararası barış için çalışmış olan kişilerin gelecek kuşaklar için örnek olacağına emin olarak,

"Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün doğumunun yüzüncü yıldönümünün 1981 yılında kutlanacağını hatırlatarak,

"Kendisinin UNESCO'nun yetki alanı ile bağlantılı tüm alanlarda olağanüstü bir reformcu olduğunu bilerek,

"Kendisinin özellikle sömürgecilğe ve emperyalizme karşı verilen ilk mücadelenin önderi olduğunu kabul ederek,

"Kendisinin halklar arasında anlayış duygusunun ve dünyanın ulusları arasında kalıcı bir barışın olağanüstü bir destekçisi olduğunu ve tüm yaşamı boyunca renk, din ve ırk ayrımı yapmaksızın bütün halklar arasında uyum ve işbirliğinin geliştirilmesi için çalıştığını hatırlatarak,

"Dünya barışı, uluslararası anlayış ve insan haklarına saygıyı amaç edinmiş olan Atatürk'ün kişiliği ve yaptıklarının çeşitli yönlerini dünyaya tanıtmak amacıyla 1981 yılında bir uluslararası sempozyum düzenlenmesi için entelektüel ve teknik planlarının hazırlanmasında UNESCO'nun Türk Hükümetiyle işbirliği yapması gerektiği kararlaştırılmıştır."

ATATÜRK'ÜN DEĞERİ

Atatürk'ün değerini anlayabilmek için UNESCO gibi örgütlerin övgülerine gerek yoktur. Ancak burada önemli olan, emperyalist devletlerin karar alma süreçlerinde belirleyici olduğu ve ancak sömürgelerin bağımsızlıklarına kavuşmalarıyla bu konularını 1970'lerde önemli ölçüde yitirdiği bir uluslararası örgütün Mustafa Kemal Paşa'nın dehasını ve insanlığa büyük katkısını kabul etmesidir.

UNESCO'nun 27 Kasım 1978 tarihli kararınının 40. yıldönümü vesilesiyle Atatürk'ü saygıyla ve şükranla tekrar anıyorum.